

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי י"ג בתמוז תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - ל"ז

1. אף במקום שנוטלין שכר על לימוד מקרא, על לימוד מדרש אסור ליטול שכר. מה הטעם? דכתיב: ואותי צוה ה' בעת ההיא ללמד אתכם, וכתיב: ראה למדתי אתכם חוקים ומשפטים כאשר צוני ה', מה אני בחנם אף אתם נמי בחנם, והטעם שעל מקרא נוטלין - לרב: זה רק שכר שימור התלמידים, לרבי יוחנן: שכר פיסוק טעמים. ולשיטת רב יש לפרש משנתנו האוסרת ללמד במודר קטן, ומהנהו כשאינו נוטל שכר שימור.
2. לא מלמדים בשבת תשב"ר פסוקים שלא למדו מקודם, אבל מותר לחזור עמם על דבר שלמדו אף פעם אחת. מה הטעם?
  - א. להו"א: לר' יוחנן כיון שבפיסוק טעמים בפעם ראשונה יש הרבה טורח ואסור ליטול שכר שבת, אבל הקשו שלרב לא מובן הרי גם בלימוד שני יש שכר שימור? ונדחה: הרי גם לר' יוחנן אפשר לשלם בהבלעה.
  - ב. אלא הטעם: כדי שיקיימו האבות מצוות שבת וישתעשעו עם הילדים ואם ילמדו עם הילדים פסוקים חדשים יחששו האבות לבטלם.
  - ג. ואיבעית אימא: כיון שהילדים אוכלים בשבת יותר מחול, האיברים כבדים ואינם יכולים להתעמק בדבר חדש, כדאמר שמואל: שינוי וסת תחילת חולי מעיים.
3. היכן מצינו שמוחר ליטול שכר שבת בהבלעה? דתניא: גזבר של הקדש השוכר את הפועל לשמור את התינוק שלא יטמא ויהיה ראוי לשאוב מים, או לשמור את הפרה שלא תיפסל, לשמור את הזרעים - אין נותנין לו שכר שבת, לפיכך אם אבדו אינו חייב באחריות. ואם היה שכיר שבוע, שכיר חדש, שכיר שנה, שכיר שבע שנים - נותן לו שכר שבת, לפיכך אם אבדו חייב באחריות.
4. מה הטעם שרב ור' יוחנן חלקו זה על זה? ר' יוחנן לא אמר כרב - הרי סתמא דמתניתין עוסקת גם בבנות והם הרי לא צריכות שימור כיון שאין דרכן להיות בחוץ. רב לא אמר כר' יוחנן - כיון שסבר פיסוק טעמים דאורייתא הוא ואסור ללמדו בשכר. כדפירש רב הפסוק: ויקראו בספר תורת האלקים - זה מקרא, מפורש - זה תרגום, ושום שכל - אלו הפסוקים, ויבינו במקרא - זה פיסוק טעמים, וי"א אלו המסורות.
5. אמר רבי יצחק: מקרא סופרים, ועיטור סופרים, וקריין ולא כתיבן, וכתיבן ולא קריין - הלכה למשה מסיני. אלו דוגמאות?
  - א. מקרא סופרים: הקריאה שמסרו הראשונים - 'ארץ' כשהוא מוטעם באתנחתא הסגול משתנה לקמץ, 'שמים' 'מצרים' שנקראים כביכול 'שאמאים' אע"פ שאין בו א'.
  - ב. עיטור סופרים: מילים ליפות הלשון אחר תעבורו, אחר תלך, אחר תאסף, קדמו שרים אחר נוגנים, צדקתך כהררי אל.
  - ג. קריין ולא כתיבן: 'פרת' דבלכתו, 'איש' דכאשר ישאל איש בדבר האלקים, 'באים' דנבנתה, לה דפליטה, 'את' דהגד הוגד, 'אלי' דהגורן, 'אלי' דהשעורים.
  - ד. וכתיבן ולא קריין: 'נא' דיסלח 'זאת' דהמצוה, 'ידרוך' דהדורך, 'חמש' דפאת נגב 'אם' דכי גואל.